

HUR DU STARTAR ETT BILDSPEL PÅ SCEN (OCH VARFÖR DU BORDE KUNNA DET!)

Inledning

”Tekniken krånglar alltid!” Hur många gånger har du inte hört den kommentaren i samband med presentationer på konferenser. Om allt någon gång fungerar felfritt kommer det förvånande kommentarer från talaren på scen och i vissa fall, även spontana applåder från publiken.

Skulle du reagera på samma sätt om du gick till en affär och betalningen gick smärtfritt? Hade du blivit förvånad om du fick den frisyren du bad om när du gick och klippte dig? Hade du applåderat om du fick det du beställde på en restaurang? Jag gissar att du, precis som jag, förväntar dig att personer ska klara av att göra sitt jobb och om du hade fått fel mat på en restaurang så hade du klagat. Du hade inte skakat på axlarna och konstaterat att det alltid händer, det är inget någon kan göra något åt.

Jag vet att tekniken i vissa lägen är ansvarig för att krångla till det, på samma sätt som en kassaapparat kan strula emellanåt, men majoriteten av alla gånger jag suttit i publiken och väntat på att en presentation ska starta är det ’så kallade’ teknikstrulet enbart ett resultat av okunskap hos alla på scen. Det sänker mitt förtroende för dig som talare eller organisation.

Detta dokument ämnar ändra på det och är skapad för dig som vill lära dig hur du startar ett bildspel på scen. Tillsammans hoppas jag att vi kan reducera publikens väntetid och öka förtroendet för talarna och organisationen som anordnat konferensen eller föreläsningen.

Datorns olika skärmlägen

Har du stått och inte fått fram någon bild på duken bakom dig? Stressad letar du efter någon knapp på tangentbordet med en bild på en ’bildskärm’ som ska hjälpa dig. Du hittar inget och känner att pulsen stiger. Du ber om hjälp och någon erbjuder sig att hjälpa till. Sen en till. Efter 10 minuter och fyra personer senare, inser ni att sladden från projektorn till datorn inte är inkopplad.

Steg 1: Kontrollera att alla sladdar är i! Om inte, koppla in dem! Beroende på vilken tillställning och vilket sammanhang presentationen ska äga rum i, så kan det ibland vara så att det är en HDMI kabel som är kopplad till projektorn men du har kopplat in en VGA-kabel i datorn (eller tvärtom). Lär dig skillnad på de kablarna och om du har en dator med bara det ena uttaget, var noga med att fråga arrangörerna vilka kablar som finns. Dessa är de vanligaste bildskärmsanslutningarna men det finns ytterligare ett par som exempelvis DVI och Displayport. Vill du vara på den säkra sidan fundera på att investera i en adapter, något som är extra viktigt om du har en Mac.

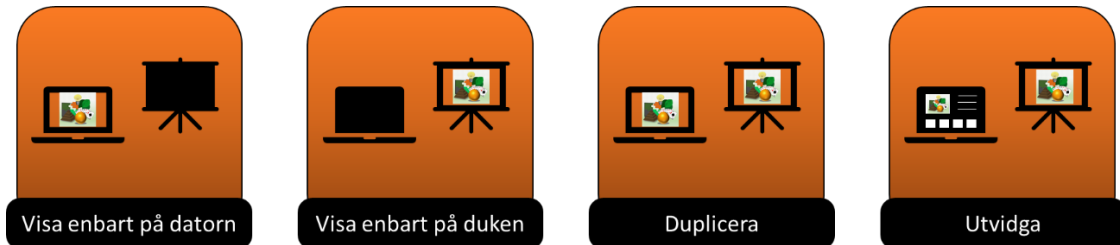

Figur 1: VGA-kabel

Figur 2: HDMI-kabel

Steg 2: Datorn har fyra olika lägen som den kan visas på när den är uppkopplad till en annan skärm (exempelvis TV) eller projektor. Kontrollera att du har rätt inställning. Har du en PC kan du göra detta genom att trycka och hålla inne startknappen (knappen med Windows loggan, oftast någonstans längst ner till vänster) på tangentbordet och sedan trycka på **P** för projektor. Oavsett vilken PC du har kommer du få fram alternativen nedan, fast med andra illustrationer. För Mac gäller andra kommandon som jag inte är familjär med.

Antingen så kan du **enbart visa bilden på datorn, eller den andra skärmen/duken**. Om en av skärmarna är svarta när du står på scenen är det förmodligen på grund av att datorn är inställd på någon av dessa alternativ.

När du **duplicerar** ser du samma sak på båda skärmarna. Vill du dölja saker för din publik är inte detta en inställning att rekommendera. När du **utvidgar** är det som att du har två skärmar jämte varandra och för du pekaren till kanten på den ena skärmen, så försvinner den och kommer ut på den andra. Detta är inställningen jag rekommenderar då det i Powerpoint, möjliggör för användandet av föredragshållarvyn¹, ett verktyg som gör det enkelt att få tillgång till dina anteckningar under din presentation.

Att navigera sig med två skärmar kräver lite träning och jag rekommenderar att testa och öva innan du står på scenen så att du inte får spendera massa tid, letandes efter en muspekare.

Jag använder inte PowerPoint, jag har en PDF

Om du inte har en Powerpoint utan har gjort din presentation som en pdf så rekommenderar jag fortfarande skärmläget 'expandera' även om det inte har lika stora fördelar som vid användandet av PowerPoint. När du sedan ska visa själva presentationen, gå till fliken 'visa' och sedan 'helskärmsläge'. Kortkommandot Ctrl-L kan också funka om du använder adobe reader men är osäker på hur universellt det är vid användandet av andra liknande program.

Om du upptäcker att du måste 'dra' pdf-en från den ena skärmen till den andra kan du göra det enklare genom att återigen använda dig av startknappen men denna gången i kombination med piltangenterna. Klicka så att din pdf är markerad, håll sedan nere startknappen och använd piltangenterna att flytta din pdf antingen till höger eller vänster.

Sammanfattning

Träna på hur du hanterar din dator innan du ska hålla en presentation. Blir du lätt nervös på scen är det ännu viktigare att allt sitter i ryggmärgen. Koppla in rätt kabel och använd rätt skärminställning och njut av att känna dig säkrare och lugnare på scen.

Stort lycka till med din nästa presentation!

---

¹ För att hitta föredragshållarvyn när du är i PowerPoint klicka på fliken 'Bildspel' och klicka i den lilla boxen, 'använd föredragshållarvy' som du hittar längst till höger i undermenyns.